

07.12.2022

Група Е-1

Мегей А.В.

Основи правознавства

Урок № 18

Тема: Основи трудового права України

Хід уроку

1. Опрацюйте конспект уроку

Робочий час і його види.

Робочий час – час, протягом якого працівник, відповідно до закону, колективного і трудового договору, правил внутрішнього трудового розпорядку організації, повинен виконувати доручену йому роботу у встановленому місці.

Основним виміром тривалості робочого часу за чинним законодавством є робочий тиждень, під яким розуміють тривалість робочого часу у годинах протягом 7-денного календарного тижня.

Нормальна тривалість робочого часу працівників на підприємствах, в установах, організаціях не може перевищувати 40 годин на тиждень, що є загальною нормою. Для деяких категорій працівників встановлена скорочена тривалість робочого часу, наприклад, для неповнолітніх, для працівників, зайнятих на роботах зі шкідливими умовами праці й ін. Крім того, скорочений робочий тиждень може встановлюватися за рахунок коштів власника для жінок, що мають дітей віком до 14 років чи дитину-інваліда.

Напередодні неробочих і святкових днів при 40-годинному робочому тижні тривалість щоденної роботи скорочується на 1 годину.

Для працівників встановлюється п'ятиденний робочий тиждень із двома вихідними.

Поряд із нормальним робочим часом існують інші види робочого часу:

1) скорочений робочий час, передбачений законодавством для певних категорій працівників встановлюється:

- для неповнолітніх (осіб, що не досягли 18-річного віку);
- для працівників, зайнятих на роботах зі шкідливими умовами праці;
- для інших категорій працівників, чия праця потребує особливих фізичних чи розумових зусиль (вчителі, лікарі та ін.).

Крім того, робота в нічний час (з 10 години вечора до 6 години ранку) і робота напередодні святкових і неробочих днів скорочується на одну годину для всіх категорій працівників;

2) неповний робочий час. Даний вид робочого часу встановлюється трудовим договором. На відміну від скороченого робочого часу оплата праці здійснюється пропорційно відпрацьованому часу. Неповний робочий час може бути за згодою з працедавцем встановлено для будь-якого працівника, але в деяких випадках працедавець зобов'язаний на прохання працівника встановити неповний робочий день чи неповний робочий тиждень:

- для вагітної жінки;
- для жінки, що має дитину у віці до 14 років або дитину-інваліда;
- для особи, що здійснює догляд за хворим членом родини;

3) ненормований робочий день. Даний вид робочого часу є особливою умовою праці, яка допускається законодавством для деяких категорій працівників (адміністративного, управлінського, технічного й господарського персоналу; осіб, праця яких не піддається обліку в часі – консультанти, агенти, інструктори тощо). Тривалість праці цих працівників обмежена не кількістю годин, а колом функціональних обов'язків;

4) надурочна робота. Надурочною вважається робота понад встановлену тривалість робочого часу. Вона допускається у виняткових випадках (соціальне чи стихійне лихо, виробнична аварія, гостра виробнична необхідність). До надурочних робіт заборонено залучати вагітних жінок; жінок, що мають дітей до 3 років; неповнолітніх; осіб, що навчаються в середніх загальноосвітніх школах чи професійно-технічних училищах без відриву від виробництва. Тривалість наднормових робіт не має перевищувати 4 годин протягом двох днів підряд і 120 годин на рік.

Домашнє завдання:

1. Опрацювати конспект уроку.

Виконані завдання відправте мені на електронну пошту anastasiamegei@ukr.net. У темі листа вказати номер групи, назву предмета, прізвище та ім'я.